

نکند، نوه‌ام یار سا هم به شدت ناراحت است. از همه بدتر وضعیت همسرش است که باردار است و ماه دیگر دخترش به دنیا می‌آید. نوه‌های معصوم چه گناهی کرده‌اند. باید یتیم بزرگ شوند. چه کسی جواب آنها را خواهد داد؟»

شهادت برادرم راز رادیو شنیدم

«اسلحه داشتن محیط بانان چه ارزشی دارد وقتی قرار نیست از جانشان حفاظت کند.» این را برادر مهدی می‌گوید. برادری که جریان شهادت برادرش را از رادیو شنید و خود را به محل حادثه رساند، جایی که همه آمده بودند. محیط بانان، مأموران تجسس و پلیس آگاهی وقاضی.

«راننده هستم. ساعت ۹ صبح ۱۷ فروردین ماه بود که پشت فرمان بودم. رادیو روشن بود که خبر شهادت برادرم و همکارش را اعلام کرد. شوکه شدم. بی‌هوش ساعتی در ماشین افتاده بودم. باورم نمی‌شد. وقتی به هوش آمدم تصویری که در خواب بودم، اما واقعیت داشت. با برادرم تماس گرفتم و به همراه او به سمت روستای محل حادثه رفتم. در این مدت هم همه بستگان تماس می‌گرفتند و ما جراحا شنیده بودند. تنها از آنها می‌خواستیم به سمت خانه مان بروند و در کنار مادرم باشند. او تنها در خانه بود.»

قصاص می خواهیم

حسن برادر کوچک تر مهدی در ادامه گفت: «برادرم ۷ سال سابقه کار داشت. در آزمون استخدامی قبول شد و وارد سازمان محیط زیست شد. با وجود خطرهایی که در کارش داشت، با علاقه از شغلش دفاع می‌کرد. درست سه روز پیش از این حادثه، شکارچی رادستگیر کرده بود که گلوله سلاح این متخلف از کنار گوشش عبور کرده بود. از سختی کارش به مادرمان چیزی نمی‌گفت. نمی‌خواست او را نگران کند. گاهی درباره شغلش با من صحبت می‌کردا گرمی دانستم شغلش خطرناک است هرگز اجازه نمی‌دادم ادامه دهد. مهدی عاشق مادرم بود به همین خاطر ازدواج نکرد تا او تنها نماند حالا اما او تنها ماند بایک دنیا غم.» این برادر در ادامه می‌گوید: «تصویر متهمان را دیده‌ام. شکارچی قد بلند و با بدنی ورزیده. مگر می‌شود محیط بانان بدون سلاح این متخلفان را دستگیر کنند. چرا جان این حافظان محیط ارزشی ندارد. صبح یکشنبه به دادسرا رفتم و از متهمان شکایت کرده‌ایم. قصاص متهمان را می‌خواهیم. متهمانی که بای رحمی دو محیط بان کشورمان را به قتل رساندند.» حسن به اینجا که می‌رسد کلماتش را کوبیده ترمی‌گوید: «هرکسی مطلب خلاف واقع منتشر کند، از طرف من پیگیری حقوقی خواهد شد.»

چگونه از این حوادث پیشگیری کنیم؟

سرهنگ جمشید محبت خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست درباره اقدامات لازم برای پیشگیری از وقوع چنین جنایاتی می‌گوید: «در سه سال اخیر، هر سال تعداد پرونده‌ها، کشف سلاح و دستگیری هایمان بیشتر بوده، اما روند تعداد شهدا نزولی است. این موضوع به خاطر آموزش همه محیط بانان، تأمین تجهیزات و جلیقه‌های ضد گلوله و تفهیم قانون به کارگیری سلاح است؛ اگر مقام محترم قضائی ورود کند و شکارچی‌ها برابر قانون سریع‌تر به مجازات کارشان برسند، این امر می‌تواند بازدارنده باشد. محیط بانانی جزو محدود شغل‌هایی در کشور است که در شهادت در آن باز است، چون طرف مقابل سلاح دارد؛ کسی بدون اسلحه به شکار نمی‌آید. وقتی محیط بان به شکارچی ایست می‌دهد، او از ترس اینکه سلاحش توقیف شود و به زندان برود، به سمت محیط بان شلیک می‌کند؛ مگر زمانی که شکار غیرمجاز به صفر برسد. برای این امر نیاز است که یک اتاق فکر تشکیل شود تا ببینیم چه کاری می‌توان انجام داد تا شکار غیرمجاز مسلح به صفر برسد.»

محیط بانان در چه صورتی می‌توانند از اسلحه استفاده کنند؟

فرمانده یگان حفاظت محیط زیست گفت: «محیط بانان در صورتی که جانشان در خطر باشد و آن را ثابت کنند، می‌توانند از اسلحه استفاده کنند.»

سرهنگ جمشید محبت خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور با اشاره به قانون بکارگیری سلاح، اظهار کرد: «بر اساس قانون بکارگیری سلاح، محیط بانان می‌توانند برای نجات جان خود و همکارانشان از سلاح استفاده کنند. اگر علیه محیط بان تیراندازی شود، زمانی می‌تواند از سلاح استفاده کند که بتواند ثابت کند که جان خودش یا سایر محیط بانان در خطر بوده است.»

فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور گفت: «این قانون سال گذشته تصویب شده است و نیاز به اصلاحیه دارد تا محیط بانان بتوانند از جان خودشان حفاظت کنند.»

شکارچیان آهو چگونه دو محیط بان زنجان را به شهادت رساندند؟

پایان غم انگیز مدافعان آهو

منطقه رقتیم، جاده آسفالت‌ه را مسدود کردیم اما شکارچیان چند کیلومتر جلوتر وارد یک راه خاکی شدند. ۱۰ دقیقه منتظر شدیم اما خبری نشد. به همین خاطر شروع به جست‌وجو کردیم. هیچ ردی نبود. فرضیه‌های زیادی وجود داشت. می‌دانستیم حادثه تلخی رخ داده است. پاسخگوی تلفن و بی‌سیم نبودند. هرچه پیش می‌رفتیم اضطرابمان بیشتر می‌شد، اما اثری از مهدی و میکائیل نبود. این عملیات با تاریک شدن هوا دشوار شده بود. بامداد سه شنبه دوباره جست‌وجوها را آغاز کردیم.

فاجعه در حوالی الوارلو

خودروی فوتون مهدی و میکائیل را در یک راه فرعی حوالی روستای الوارلو پیدا کردیم. مردی را دیدیم که در حال پیاده شدن از خودرو بود. تصور کردیم میکائیل است، اما جلوتر که رفتیم متوجه شدیم یکی از همان شکارچی‌هاست که دوباره به منطقه برگشته است. شاید قصد داشت صحنه سازی کند تا مسیر پرونده را تغییر دهد. متهم که حدوداً ۴۵ سال داشت رادستگیر کردیم و با پلیس تماس گرفتیم. بررسی صحنه نشان می‌داد درگیری متخلفان با حافظان محیط زیست از داخل خودرو به پایین کشیده شده بود. متهمان، مهدی و میکائیل را از خودرو پیاده کرده و به سرشان شلیک کرده بودند. متهم تحویل پلیس آگاهی شد.»

اعتراف به جنایت

متهم در بازجویی‌ها ادعا کرد که در قتل محیط بانان نقشی نداشته، اما از طرف قاتلان برای پاک کردن آثار جرم به محل حادثه فرستاده شده است. مأموران پلیس برای دستگیری شکارچیان قاتل عازم روستای محل سکونتشان شدند، اما متهم با مأموران درگیر شد تا جایی که دست یکی از عوامل پلیس را هم شکست. مأموران در خانه این متهم سه اسلحه شکاری و مقداری گوشت شکار متعلق به آهو کشف کردند. متهمان به مرکز پلیس آگاهی انتقال یافتند و به درگیری مسلحانه و قتل محیط بانان اعتراف کردند.

یکی از متهمان ۴۵ سال دارد که سابقه دار است. پیشتر هم به خاطر شکار آهو دستگیر شده بود. مردی هیכלی و تنومند که ساکن زنجان است. این متهم به همراه مرد دیگری که در یکی از شهرستان‌های میانه زندگی می‌کند برای شکار به منطقه فیله خاصه آمده بودند و دست به جنایت زدند.

مریم رضاخواه مهدی مجلل و میکائیل هاشمی دو محیط بانانی هستند که در قطعه شهدای بهشت زهرا ی زنجان برای همیشه خفته‌اند. مهدی و میکائیل حالا به لیست صد و چهل و پنج شهید محیط بان کشور اضافه شدند. مهدی و میکائیل ۵ روز پیش کشته شدند. این حافظان محیط زیست شامگاه سه شنبه وقتی در منطقه حفاظت شده «فیله خاصه» در حال گشت‌زنی بودند، در جدال نابرابر با شکارچیان غیرمجاز، جانشان را از دست دادند.

میکائیل، محیط بان ۴۲ ساله با ۲۰ سال سابقه و مهدی با ۷ سال سابقه نخستین شهدای محیط زیست استان زنجان هستند که حافظ منطقه ۵۲ هزار متری فیله خاصه بودند. حالا سازمان محیط زیست، دو محیط بان با سابقه‌اش را از دست داده است. دو محیط بانانی که در شیفیت کاری شان با شکارچیان آهو روبه‌رو شدند.

ماجرا چه بود؟

منطقه حفاظت شده فیله خاصه، چهار محیط بان داشت. سه روز شیفت کاری مهدی و میکائیل بود و ۳ روز دیگر شیفت کاری دو همکار دیگرشان. از بامداد دوشنبه در منطقه در حال گشت‌زنی بودند که غروب با خودروی نیشان آبی متخلفان برخورد کردند و مشکوک شدند. از سرنشینان خودرو خواستند که نیشان را متوقف کنند اما آنها سرعت شان را بیشتر کردند و تعقیب و گریز آغاز شد.

اسماعیل قلی‌زاده، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست استان زنجان است. او پس از دریافت اولین پیام دو محیط بان شهید، خود را به منطقه رساند و همراه با سه همکار دیگرش به دنبال ردی از مهدی و میکائیل بود. قلی‌زاده در گفت‌وگو با «شهروند» جزئیات روز حادثه را فاش کرد.

در جست‌وجوی مهدی و میکائیل

عصر روز دوشنبه بود که محیط بانان «مهدی مجلل» و «میکائیل هاشمی» که با خودروی پیکاپ سازمانی، شکارچیان نیشان سواری را تعقیب می‌کنند، سرنشینان خودرو با وجود درخواست‌های مکرر این دو محیط بان متوقف نشدند. به همین خاطر از مرکز استان تقاضای نیروی کمکی و انسداد جاده را کردند. من به همراه نیروهای کمکی با خودروی فوتون محیط بانانی به

